

**KAMMARRÄTTEN
I JÖNKÖPING**
Avdelning 2

DOM

2014-06-10
Meddelad i Jönköping

KLAGANDE

Samhall AB, 556448-1397
Box 27705
115 91 Stockholm

Ombud: Advokat Susanne Wiklund
Rosengrens Advokatbyrå i Göteborg AB
Box 2523
403 17 Göteborg

MOTPART

Karlsborgs kommun
Skövde kommuns Upphandlingsenhet
541 83 Skövde

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Jönköpings dom den 14 januari 2014 i mål nr
4817-13 och 4964-13, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU);
fråga om återförvisning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom vad avser prövningen av
Samhall AB:s ansökan (förvaltningsrättens mål nr 4964-13) och visar målet
åter till förvaltningsrätten för ny handläggning.

BAKGRUND

Karlsborgs kommun (kommunen) genomför en upphandling avseende städtjänster. I tilldelningsbesked den 22 oktober 2013 angav kommunen att Forenede Rengøring A/S hade tilldelats uppdraget.

Samhall AB (Samhall) har hos förvaltningsrätten ansökt om överprövning av upphandlingen. Samhall har bl.a. anfört att Karlsborgs kommun brutit mot de grundläggande principerna för upphandling genom att tilldela Forenede Rengøring A/S uppdraget, trots att bolaget inte uppfyllt ett antal obligatoriska krav. Samhall har också angett att bristerna har medfört att bolaget har lidit skada eftersom Samhall skulle ha tilldelats kontraktet om kommunen hade genomfört anbudskvalificering/utvärdering i enlighet med principen om likabehandling. Vid utvärderingen hade Samhall rangordnats som nummer två.

Förvaltningsrätten har avslagit Samhalls ansökan.

YRKANDEN M.M.

Samhall yrkar i första hand att kammarrätten, med upphävande av förvaltningsrättens dom, ska visa målet åter till förvaltningsrätten för ny prövning. I andra hand yrkar Samhall att kammarrätten, med ändring av förvaltningsrättens dom, ska besluta att kommunen inte får avsluta upphandlingen förän rättelse har gjorts genom en ny utvärdering varvid Forenede Rengøring A/S anbud inte ska utvärderas.

Kommunen motsätter sig ändring av förvaltningsrättens dom.

VAD PARTERNA ANFÖR

Samhall

Vinnande anbudsgivare Forenede Rengøring A/S anbud har på ett antal väsentliga punkter inte uppfyllt obligatoriska krav genom att inte bifoga efterfrågade dokument till sitt anbud. I stället har Forenede Rengøring A/S bifogat ett annat företags dokument. Anbudet är därför inte komplett. Samhall har framfört detta i förvaltningsrätten och kommunen har inte kommenterat invändningen.

Förvaltningsrätten har dömt över och beaktat skäl och omständigheter som inte över huvud taget förts in i målet eller påståtts av kommunen. Vinnande anbudsgivare har inte påstått att man åberopat annat företags kapacitet. Kommunen har inte gjort gällande att Forenede Rengøring A/S åberopat det andra företags kapacitet eller att det skulle vara ett dotterbolag. Förvaltningsrätten har grundat sitt avgörande på egna spekulationer utan anknytning till kommunens talan.

Kommunen har inte tilldelat uppdraget till Förenade Service i Sverige AB, utan till Forenede Rengøring A/S, vilket bolag inte ens lämnat anbud i upphandlingen. Samhall lider skada genom det felaktiga tilldelningsbeslutet.

Kommunen

I anbudet framgår tydligt att det är bolag med organisationsnummer 556555-5272 (Förenade Service i Sverige AB) som står som anbudsgivare. Det anges uttryckligen att det är detta bolag som lämnat anbudet. Det kan tydligt noteras att samtliga delar i anbudet avser detta bolag, även de bilagor som bifogats, och att det enbart är ett annat företags konto (moderbolagets Forenede Rengøring A/S) hos Tendsign (e-tjänst och upphandlingsverktyg) som använts.

Det strider inte mot gemenskapsrättsliga principer att godta anbud när det uppenbart framgår vilket bolag som är anbudsgivare enligt anbudets p 3.1. Anbudet har utvärderats på rätt grunder. Tilldelningsbeskedet som skickats till huvudbolaget är rätt utformat, då huvudbolaget står som ansvarigt för anbudsinlämnandet.

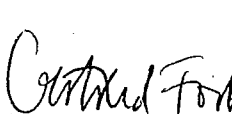
SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kommunen anser att den leverantör som lämnat anbudet är Förenade Service i Sverige AB och att detta bolag endast använt Forenede Rengøring A/S elektroniska konto vid ingivandet av anbudet samt hänvisar till bl.a. Kammarrätten i Sundsvalls dom i mål 859-13.

Samhalls invändning i kammarrätten mot förvaltningsrättens dom är emellertid att rätten beaktat skäl och omständigheter som inte förts in i målet i förvaltningsrätten då rätten utgått ifrån att det är Forenede Rengøring A/S som, i egenskap av avtalspart, åberopar sitt dotterbolags resurser. Vid genomgång av handlingarna i målet kan kammarrätten konstatera att denna uppgift inte finns i akten. Detta innebär att förvaltningsrätten till grund för sitt avgörande lagt omständighet som inte förekommer i målet. Mot bakgrund av det anförda finner kammarrätten att Samhalls i första hand framställda yrkande ska bifallas och att målet ska visas åter till förvaltningsrätten för ny handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Gertrud Forkman

Bodil Stelzer
referent

Ulf Jönare

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**

Miriam Gewarges

DOM
2014-01-14
Meddelad i
Jönköping

Bilaga A
Sida 1 (11)

Mål nr
4817-13
4964-13

AB13

SÖKANDEN

Mål nr 4817-13

1. Anna Danielsbacka, 671115-5645
med firma Extramamman
Blåbärsstigen 8
546 33 Karlsborg

Mål nr 4964-13

2. Samhall AB, 556448-1397
Box 27705
115 91 Stockholm

Ombud: Advokaten Susanne Wiklund
Rosengrens Advokatbyrå i Göteborg AB
Box 2523
403 17 Göteborg

MOTPART

Karlsborgs kommun
Företräd av Skövde kommuns upphandlingsenhet
541 83 Skövde

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår både Extramammans och Samhall AB:s ansökningar.

BAKGRUND

Karlsborgs kommun (kommunen) genomför, i form av öppet förfarande, en upphandling avseende städtjänster. Genom tilldelningsbeslut den 22 oktober 2013 har Forenede Rengoring A/S (Forenede Rengoring) antagits

Dok.Id 117378

Postadress
Box 2201
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15

Telefon
036-15 66 00

E-post:
forvaltningsrattenijonkoping@dom.se

www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se

Telefax
036-15 66 55

Expeditionstid
måndag – fredag
08:30-16:00

som leverantör av tjänsten. Av tilldelningsbeslutet framgår att Samhall AB (Samhall) efter utvärdering har placerats på andra plats.

YRKANDEN

Anna Danielsbacka, med firma Extramamman, (Extramamman) yrkar att upphandlingen ska göras om.

Samhall yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har skett på så sätt att ny kvalificering och utvärdering sker, varvid Forenede Rengorings anbud förkastas.

Kommunen motsätter sig bifall till både Extramammans och Samhalls ansökningar om överprövning.

VAD PARTERNA ANFÖR

Mål nr 4817-13

Extramamman anför i huvudsak följande. Kommunens upphandling har varit diskriminerande mot små- och nystartade företag, eftersom det i skalkraven har funnits ett omsättningskrav på tre gånger upphandlingens storlek. Detta innebär ett omsättningskrav på 16 miljoner kr. Väldigt få mindre och nystartade företag har en så hög omsättning. Det är inte heller relevant för att lösa det upphandlingen avser. Kommunen har därmed ställt ett krav som strider mot proportionalitetsprincipen.

Kommunen anför i huvudsak följande. I förfrågningsunderlaget har uppställts krav på anbudsgivarnas ekonomiska ställning i form av ett krav på minsta omsättning. Städbranschen är sedan länge problemfylld med bristande lönsamhet och svart arbetskraft. Kommunen vill genom kravet försäkra sig om att antaget företag har såväl teknisk kapacitet som finansiell

styrka att under hela avtalstiden genomföra beställda uppdrag. För att tillförsäkra leveranssäkerhet och kontinuerlighet vill kommunen även tillse att antagen leverantör inte står och faller med detta uppdrag, dvs. att företaget är väletablerat på marknaden och har andra uppdrag. Av EU-domstolens fasta rättspraxis rörande proportionalitetsprincipen framgår att en bedömning av om proportionalitetsprincipen har åsidosatts ska genomföras som en strukturerad avvägning mellan motstående intressen. För det första ska en bedömning göras av om åtgärden är en lämplig och effektiv åtgärd för att nå det eftersträvade syftet. För det andra ska en bedömning göras av om åtgärden är nödvändig för att uppnå det eftersträvade syftet och att det inte finns ett mindre ingripande alternativ. För det tredje ska bedömas om den negativa effekt åtgärden får på det intresse eller den rättighet som åtgärden inskränker är oproportionerlig eller överdriven jämfört med det eftersträvade syftet. Att kräva en viss omsättning är en effektiv och lämplig åtgärd för att säkerställa att vinnande anbud under hela avtalsperioden besitter finansiell styrka för uppdraget. Syftet är att få fram ett seriöst bud i en bransch där nollbud samt företag med bristande lönsamhet, oklara arbetsförhållanden och svart arbetskraft har varit vanligt förekommande. Det är av vikt för kommunen att avtalsparten klarar sin verksamhet med stabilitet under hela avtalsperioden. Kravet bedöms som nödvändigt för att nå det eftersträvade syftet. Det är svårt för kommunen att på andra sätt säkerställa att lönsamheten fortgår under avtalsperioden och att redan antaget anbud uppfyller de krav som är nödvändiga att ställa på en seriös avtalspart. För att mildra de negativa effekter som ett krav på omsättning kan ha för mindre och nystartade företag framgår av förfrågningsunderlaget att nystartade företag, vars årsomsättning enligt bokslut inte uppfyller ställda krav, kan uppnå godkännande genom uppvisande av dokument som styrker att omsättningen vid anbudstillfället uppfyller de ställda kraven. Genom denna möjlighet får omsättningskravet inte en överdrivet negativ effekt utan möjliggör för mindre och nystartade företag att lämna konkurrenskraftiga anbud. De ställda kraven faller därmed väl inom de möjligheter till

krav på ekonomisk stabilitet som lagen ger utrymme för. Kommunen kan inte heller se att kraven verkar diskriminerande. Extramannen, som inte har lämnat anbud, har således inte lidit eller riskerat att lida skada.

Mål nr 4964-13

Samhall anför i huvudsak följande. Av förfrågningsunderlagets punkter 3.1 - 3.9 och 4.1 - 4.7 framgår ett antal krav på leverantören och på de tjänster som ska levereras. Ett flertal av dessa krav ska styrkas genom att visst dokument eller viss uppgift ska lämnas. Forenade Rengorings anbud innehåller inga sådana uppgifter eller dokument. I stället har lämnats uppgifter och dokument, som såvitt kan bedömas, avser ett annat bolag än Forenade Rengoring. – Av punkt 4.1 i förfrågningsunderlaget framgår att tjänsten ska utföras enligt kravspecifikationen tillsammans med städinstruktioner för respektive objekt. I upphandlingen har vidare (punkt 5.2 i förfrågningsunderlaget) uppställts krav på att städningen av olika angivna objekt ska utföras med viss frekvens och med viss s.k. avverkningsgrad. Ett alltför lågt pris indikerar att leverantören har minskat på timmarna. Att alltför många kvadratmeter städyta avverkas per timme innebär normalt sett att man inte får tillräckligt noggrann städning. Om antalet kvm/tim är högt bör det rimligen bero på att uppdraget bemannas med fler personal på plats samtidigt, vilket också bör påverka priset i höjande riktning. Till förfrågningsunderlaget har kommunen fogat städbeskrivningar för samtliga lokaler och byggnader, vari bl.a. anges hur ofta städning av varje lokal ska ske. Anbudsgivarna ska vid beräkningen av antalet timmar utgå från den information och de krav som anges i dessa städbeskrivningar. Till förfrågningsunderlaget har också bifogats bilagan Krav på städtjänsten, i vilken anges allmänna och gemensamma krav för alla städobjekt. Anbudsgivaren ska i sitt anbud lämna ifyllt objekts- och prisformulär, av vilket framgår vilken typ av objekt det är fråga om och ungefärlig städyta. Anbudsgivaren ska i detta fylla i offererad städyta per objekt och priser för bl.a. regelmässig städning. Vid en jämförelse av angiven yta med av Forenade Rengoring

offererad yta framgår att bolaget för ett antal objekt inte har offererat städning på hela den yta som ska ingå i uppdraget, eftersom den offererade ytan är lägre än den angivna faktiska ytan. Detta innebär att ett ska-krav inte är uppfyllt. Vid kontroll av avverkningsgraden i Forenede Rengorings anbud framgår att bolaget för ett antal städobjekt inte har följt städinstruktionens krav på antal städdagar. Detta framgår tydligt vid granskning av objekten Strandskolan och Mölltorps skola, vilka ska städas 256 dagar per år. Utifrån angiven ska-kravsnivå gällande städtid/dag för objektet kan man multiplicera årsstädtiden med av beställaren angivet minimipris (225 kr/tim) och få fram det lägsta årspriset som uppfyller ska-krav och angiven städfrekvens. I Forenede Rengorings anbud ligger timpriset beträffande dessa två objekt betydligt under 225 kr/tim. Forenede Rengoring har alternativt inte räknat med de i förfrågningsunderlaget angivna städfrekvenserna, dvs. ska städa mer sällan än vad som följer av ska-kravet. Vid en granskning av Forenede Rengorings anbud gällande dessa poster, med förutsättningen 225 kr/tim och angiven ska-kravsnivå på avverkningstid/dag, blir antalet städdagar endast 168 respektive 175 dagar per år. Om man alternativt räknar på rätt avverkningsgrad/dag och rätt antal städdagar per år blir timpriset väsentligt lägre än 225 kr/tim. – När beställaren anger en maximal avverkningshastighet som ett ska-krav krävs att man beräknar sitt pris utifrån angivna frekvenser och inte själv väljer andra frekvenser. Syftet med att uppställa krav på viss avverkningshastighet och frekvens per objekt är att säkerställa att städningen utförs med viss frekvens per objekt, med rätt typ av åtgärd och med den noggrannhet per tillfälle som beställaren vill ha. Eftersom Forenede Rengoring inte har uppfyllt ska-kraven gällande avverkningsgrad och minimipris och inte heller lämnat någon förklaring härtill, uppfyller inte dess anbud de ställda kraven på tjänsten. Kommunen har därmed utvärderat och antagit ett anbud som, förutom att begärda uppgifter och dokumentation inte har lämnats, inte uppfyller samtliga krav avseende flera lokaler/byggnader. Forenede Rengoring har genom kommunens agerande inte behövt beakta kravet på avverkningstid,

alternativt inte behövt ta hänsyn till de krav avseende intervall och utsträckning som anges i respektive städbeskrivning, och därmed getts möjlighet att utforma ett konkurrenskraftigare anbud med färre städtimmar och lägre totalpris. Kommunen borde vid en korrekt tillämpning av aktuella krav ha uteslutit Forenede Rengoring från fortsatt utvärdering. Att utvärdera och anta ett anbud som inte uppfyller alla krav strider mot principen om likabehandling. Kommunen har genom att tilldela Forenede Rengoring uppdraget gett detta bolag otillbörliga fördelar. Samhall lider eller riskerar att lida skada om upphandlingen avslutas utan att rättelse sker. Samhall skulle rätteligen ha tilldelats uppdraget om kommunen hade genomfört anbudskvalificeringen/utvärderingen i enlighet med principen om likabehandling. Om det vid en ny utvärdering görs gällande att det är Forenede Rengorings svenska dotterbolag som är rätt anbudsgivare vidlåter samma fel dess anbud, varför det ska diskvalificeras.

Kommunen anför i huvudsak följande. Samhall framför olika skäl till varför vinnande anbud inte skulle uppfylla ska-krav på avverkningsgrad. Kommunen vill framhålla att en hög avverkningsgrad kan visa att det är för få städtimmar och en lägre bemanning och inte, som Samhall påstår, att uppdraget bemannas med fler personal samtidigt. Avverkningsgraden, som är ett produktivitetmått i städbranschen, tas fram genom att man delar städytan med antalet städtimmar. I förfrågningsunderlagets punkt 1.2.1 Ritningar anges att det av ritningar framgår vilka ytor som ska städas. Det anges tydligt att det är anbudslämnarens ansvar att säkerställa att rätt städyta tas fram samt att anbudslämnaren själv ska skapa sig en bild av lokalernas utseende, materialval och andra faktorer som kan påverka städbehovet genom att på plats besiktiga lokalerna. Syftet med punkten 1.2.1 är alltså att anbudsgivaren ska besiktiga byggnader och lokaler innan anbud lämnas. Det kan vara så att Förenade Service har gjort egna mätningar på plats som komplement till de i förfrågningsunderlaget angivna ytorna med tillhörande ritningar och kommit fram till en annan städyta än den som

Samhall har grundat sitt anbud på. Samhall har i sin ansökan uppenbarligen inte beräknat städytan enligt förfrågningsunderlaget och har därför inte visat att kommunen har agerat i strid med förfrågningsunderlaget vid kvalificeringen av det vinnande anbudet. Kommunen har inte brutit mot de grundläggande principerna i LOU, varför upphandlingen inte ska göras om eller rättas.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 4 § LOU anges bl.a. följande. Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva en upphandling.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår bl.a. följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Enligt EU-domstolens dom i mål C-176/98, *Holst Italia*, tillåts leverantörer att åberopa andra enheters kapacitet, oavsett den rättsliga beskaffenheten på de band som finns mellan leverantören och de enheter vars kapacitet åberopas. Det som krävs är att leverantören i fråga kan bevisa att man faktiskt förfogar över de åberopade enheternas resurser (jfr 11 kap. 12 § LOU).

Av praxis framgår att i mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudregel att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter talan grundas och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten åberopat (se RÅ 2009 ref 69).

Utredningen

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

1.5 Omfattningen av städningen

Exakt omfattning av uppdraget framgår av:
Kravspecifikation
Städinstruktioner för respektive verksamhet
Ritningar

4.1 Tjänstebeskrivning

Tjänsten ska utföras enligt bifogad kravspecifikation, bilaga 1, tillsammans med städinstruktioner för respektive objekt.

5.2 Avverkningsgrad/realistiskt pris

Om angivet pris dividerat med antalet städtimmar understiger 225 kr/tim ska anbudsgivaren motivera hur detta är möjligt. Anbudsgivare som inte kan komma med en skälig förklaring till detta kommer inte att utvärderas avseende pris.

Avverkningsgrad (kvm/tim) över 450 kvm/tim ska motiveras av anbudsgivaren (Entreprenören) och om inte denna kan lämna en skälig förklaring till detta kommer inte utvärdering avseende pris att ske.

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll – utifrån de omständigheter som sökanden har anfört – av att den upphandlande myndigheten har följt de grundläggande principer som återfinns i 1 kap. 9 § LOU samt att den upphandlande myndigheten har följt övriga bestämmelser i LOU.

Mål nr 4817-13

Förutsättningarna för ett ingripande enligt LOU är att den ansökande leverantören gör sannolikt att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i nämnda lag och att detta har medfört att leverantören har lidit eller

kan komma att lida skada. Frågan i målet är således om det föreligger skäl för ingripande mot upphandlingen på de av Extramamman anförda grunderna.

En upphandlande myndighet har rätt att ställa krav på en anbudsgivares ekonomiska kapacitet och det finns därvid inte något hinder mot att myndigheten ställer krav på viss omsättning. En leverantör har vidare vissa möjligheter att visa sin ekonomiska kapacitet på sätt som anges i 11 kap. 9 § LOU. Extramamman har gjort gällande att det i förfrågningsunderlaget uppställda kravet på viss omsättning är diskriminerande mot nystartade företag och att kravet i fråga saknar relevans. Extramamman har dock inte närmare preciserat på vilket sätt det nu aktuella kravet är omotiverat eller allt för långtgående. Extramamman har inte heller gjort sannolikt att det till följd av nämnda krav har lidit eller kunnat komma att lida skada i den mening som avses i 16 kap. 6 § LOU. Det saknas därmed förutsättningar för ingripande enligt LOU, varför Extramammans ansökan ska avslås.

Mål nr 4964-13

Frågan i målet är om kommunen har antagit ett anbud som inte uppfyller samtliga i förfrågningsunderlaget ställda krav. Av likabehandlingsprincipen som uttrycks i 1 kap. 9 § LOU följer att den upphandlande myndigheten inte får efterge eller bortse från sådana obligatoriska krav, s.k. ska-krav, som uppställts i förfrågningsunderlaget. Anbud som inte uppfyller samtliga ska-krav ska därför inte beaktas vid utvärderingen. Så länge bestämmelserna i LOU och tillämpliga unionsrättsliga principer beaktas, är en upphandlande myndighet normalt oförhindrad att själv bestämma om och – i förekommande fall – hur anbudsgivaren i sitt anbud ska visa att aktuella ska-krav är uppfyllda.

Samhall har bl.a. gjort gällande att de i Forenede Rengorings anbud lämnade uppgifterna och dokumenten hänför sig till Forenede Rengorings

svenska dotterbolag. Av det vinnande anbudet får anses framgå att Forenede Rengoring är avtalspart och därmed har att ansvara för förpliktelserna enligt avtalet. Eftersom Forenede Rengoring är moderbolag har det insyn i och utövar kontroll över sitt svenska dotterbolag. Det finns inget hinder mot att ett moderbolag åberopar sina dotterbolags resurser för att uppfylla obligatoriska krav i en upphandling. Det Samhall har anfört i denna del visar därmed inte att kommunen, genom att godta anbudet, har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i nämnda lag.

Samhall har även gjort gällande att det vinnande anbudet inte har uppfyllt förfrågningsunderlagets föreskrifter om avverkningsgrad och realistiskt pris. Kommunen har vid sin granskning av anbudet från Forenede Rengoring gjort bedömningen att de i förfrågningsunderlaget angivna kraven är uppfyllda och att anbudet ska utvärderas. Det är enligt rätten inte visat att kommunen i denna bedömning har tagit några ovidkommande hänsyn, avvikit från punkt 5.2 i förfrågningsunderlaget eller på annat sätt agerat i strid med LOU. Det Samhall har anfört och åberopat visar enligt förvaltningsrättens mening inte att det vinnande anbudet borde ha förkastats till följd av bristande uppfyllelse av föreskrifterna om avverkningsgrad och realistiskt pris. Förvaltningsrätten finner mot bakgrund av det anförda att det inte är visat att kommunen genom att utvärdera och anta anbudet från Forenede Rengoring har brutit mot bestämmelserna i LOU. Vid nu angivna förhållanden och då Samhall inte heller i övrigt har anfört något som visar att kommunen i det aktuella upphandlingsförfarandet har brutit mot bestämmelserna i LOU på ett sådant sätt att bolaget därigenom har lidit eller riskerat att lida skada saknas grund för ingripande mot upphandlingen. Ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D LOU)

Kjell Hammarborg

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet*. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.